

Identiteettikriisi

”Tulkaa, selvittäkäämme miten asia on, sanoo Herra. – Vaikka teidän syntinne ovat verenpunaiset, ne tulevat valkeiksi kuin lumi. Vaikka ne ovat purppuranpunaiset, ne tulevat valkeiksi kuin puhdas villa.”
(Jes. 1:18.)

Avaintekstit:

Jes. 1:1-9;
Jes. 1:10-17;
Jes. 1:18;
Jes. 1:19-31;
Jes. 5:1-7.

Eksyksissä unohduksen maassa. Jos ajelet Irlannissa kapeita, pensasaitojen reunustamia maaseututeitä, saatat joutua tilanteeseen, jossa tiesi tukkii maukkaalta laidunaterialta hitaasti kotiin löntystelevä lehmälauma. Vaikka lauman mukana ei olisikaan paimenta, lehmät löytävät perille oman omistajansa navettaan. Ne tietävät minne ja kenelle ne kuuluvat.

Jos pieni poika kaupassa joutuu eroon äidistään ja huutaa: ”Olen kadottanut äitini!”, hän ei ehkä tiedä tarkalleen, missä hän on tai missä hänen äitinsä on, mutta kaupan suurenkin väenpaljouden keskeltä hän tunnistaa kyllä sen äidin, joka yksin on hänen omansa.

Miten surullista onkaan, että toisin kuin omistajansa tuntevat irlantilaiset lehmät tai äitinsä tunteva pieni, eksynyt poika, Juudan kansa unohti kuuluvansa Herralle, ja siten se unohti todellisen identiteettinsä liittokansana. ”Minä kasvatin lapsia, saatoin heidät täyteen mittaani, mutta uhmaten he ovat nousseet minua vastaan. Härkä tuntee omistajansa ja aasi isäntänsä seimen, mutta Israel ei tunne, minun kansani ei tajua.” (Jes. 1:2, 3.)

Tällä viikolla tarkastelemme Jumalan työtä kansansa palauttamiseksi hänen yhteyteensä.

6.–16.1. Kymmenen rukouksen päivää
Tämä tutkistelu on sapatiksi 2.1.2021

**KUULE,
TAIVAS!
(JES. 1:1-9)**

Jesajan kirja esittelee lyhyesti itsensä mainitsemalla kirjoittajan ("Amosin pojan"), sanoman lähteen ("näyt") ja aiheen (Juuda ja sen pääkaupunki Jerusalemin neljän eri kuninkaan hallituskausina). Jesajan pääasiallista kuulijakuntaa ovat hänen oman maansa asukkaat sinä aikana, jona hän itse eli. Profeetta puhui heille heidän omasta tilastaan ja kohtalostaan.

Mainitsemalla ne kuninkaat, joiden hallitusaikana hän toimi aktiivisesti, Jesaja rajaa yleisönsä ja liittää näin kirjansa tietyn aikakauden historiaan ja poliittisiin tapahtumiin. Tästä samasta ajanjaksosta on kerrottu myös 2. Kun. 15-20 ja 2. Aik. 26-32.

Lue Jes. 1:2. Mikä tässä on sanoman ydin? Mitä Herra sanoo? Miten sama ajatus on nähtävissä läpi koko Jumalan kansan historian? Voidaanko näin sanoa myös tämän päivän kristillisestä seurakunnasta? Perustele vastauksesi.

Huomaa, miten Jesajan sanoma alkaa sanoilla: "Kuule, taivas, kuuntele maa!" (vrt. 5. Moos. 30:19; 5. Moos. 31:28). Herra ei tarkoita, että taivas ja maa itsessään voisivat kuulla ja ymmärtää. Hän sanoo näin korostaakseen puhettaan.

Aina kun joku muinainen Lähi-idän kuningas, esimerkiksi heettiäinen kuningas, teki poliittisen sopimuksen jonkin vähemmän merkittävän hallitsijan kanssa, hän turvautui jumaliinsa todistajina korostaakseen sitä, että kaikki sopimusrikkomukset kyllä huomattaisiin ja niistä rangaistaisiin. Kun Jumala, kuninkaiden kuningas, teki liiton israelilaisten kanssa Mooseksen aikoina, hän ei kuitenkaan kutsunut todistajaksi muita jumalia. Ainoana oikeana Jumalana hän sen sijaan kutsui taivaan ja maan täyttämään tätä tehtävää (ks. myös 5. Moos. 4:26).

Lue huolellisesti Jes. 1:1-9. Tee tiivistelmä Juudan synneistä. Huomaa myös, mitä noista synneistä oli seurannut. Mihin Juuda oli syyllistynyt ja mitä tapahtui sen syyllisyyden tähden? Mitä toivoa annetaan jakeessa 9?

**MÄTÄ RITU-
ALISMI (JES.
1:10-17)**

Lue Jes. 1:10. Miksi teksti viittaa Sodomaan ja Gomorraan? Mitä Herra tarkoitti tällä?

Lue Jes. 1:11-15. Mitä Herra sanoo kansalle tässä? Miksi Herra hylkäsi kansan harjoittaman jumalanpalvuksen?

Samat kädet, jotka toivat uhreja ja jotka kohotettiin rukoukseen, olivat "veren tahrimat" eli ne olivat syyllistyneet väkivaltaan ja toisten sortamiseen (Jes. 1:15; Jes. 58:3, 4). Kohtelemalla toisia liiton kansan jäseniä huonosti he osoittivat halveksuntaa kaikkien israelilaisten suojelijaa kohtaan. Synnit toisia ihmisiä vastaan olivat syntejä Herraa vastaan.

Jumala itse oli asettanut rituaalisen palvontajärjestelmän (3. Moos. 1-16) ja määrännyt Jerusalemin temppelin oikeaksi palvonnan paikaksi (1. Kun. 8:10, 11). Rituaalit oli kuitenkin tarkoitettu suoritettaviksi siinä liitossa, jonka Jumala oli tehnyt kansansa kanssa. Jumalan Israelin kanssa tekemä liitto mahdollisti sen, että hän asui heidän keskellään pyhäkösä/temppelissä. Niinpä siellä suoritettavat rituaalit ja rukoukset olivat päteviä vain, jos ne olivat ilmauksia uskollisuudesta Jumalaa ja hänen liittoaan kohtaan. Ihmiset, jotka uhrasivat uhreja ilman että katuivat epäoikeudenmukaisia tekojaan toisia liiton kansan jäseniä kohtaan, suorittivat vain valheellisia rituaaleja. Siksi heidän uhriensa olivat paitsi epäpäteviä myös synnillisiä! Heidän rituaalinsa väittivät heitä uskollisiksi, mutta heidän käytöksensä todisti, että he olivat rikkoneet liiton.

Lue Jes. 1:16, 17. Mitä Herra käskee kansaansa tekemään? Miten jakeet muistuttavat siitä, mitä Jeesus sanoi Matt. 23:23-28? Mikä sanoma jakeista ja niiden asiayhteydestä löytyy meille itsellemme tänä päivänä?

ANTEEK- SIANNON PERUSTE

(JES. 1:18)

Lue Jes. 1:18 useampaan kertaan. Mitä uskot Herran tässä sanovan? (Lue muutama jae pidemmälle, jotta näet koko asiayhteyden.)

Jumala on esittänyt vahvat todisteet siitä, että Juudan kansa on syyllistynyt liiton rikkomiseen (Jes. 1:2-15). Hän on vedonnut heihin, että he uudistuisivat (Jes. 1:16, 17). Heillä on vielä toivoa, sillä miksi edes kehottaa kuolemantuomion ansaitsevaa rikollista muuttamaan tapojaan? Miten kuolemaantuomittu voisi puolustaa sorrettua, hankkia orvolle oikeuden tai ajaa lesken asiaa? Kun Jumala sanoo: ”Tulkaa, selvittäkäämme miten asia on”, näemme, että hän yhä pyrkii saamaan kansan pohtimaan asioita, katumaan ja kääntymään pahoilta teiltään, olivatpa he kuinka rappiolla tahansa.

Herra sanoo, että heidän verenpunaiset syntinsä tulevat valkeiksi. Miksi synnit ovat punaisia? Koska punainen on veren väri (verivelka) - ihmisten kädet ovat veren tahrimat (Jes. 1:15). Valkoinen sitä vastoin on puhtauden väri. Puhtaalla ei ole verivelkaa. Jumala tarjoutuu muuttamaan heidät. Tällaista kieltä Daavidkin käytti anoessaan Jumalalta anteeksiantoa otettuaan Bateban ja tuhottuaan tämän aviomiehen (Ps. 51:9, 16). Näin Jumala tarjoaa anteeksiantoa (Jes. 1:18).

Millä tavoin Jumalan anteeksiantotarjous on kansalle peruste muuttaa tapojaan? Vrt. Jes. 1:18 ja Jes. 44:22.

Jumalan terävien varoitussanojen tarkoituksena ei ollut hylätä kansaa vaan tuoda se takaisin hänen luokseen. Hänen anteeksiantotarjouksensa tukee voimakkaasti hänen vetoomustaan kansalle puhdistaa itsensä moraalisesti (Jes. 1:16, 17). Hänen anteeksiantonsa mahdollistaa sen, että he voivat muuttua hänen voimastaan. Näemme tässä siemenen ”uudena liitosta”, josta profetoidaan Jer. 31:31-34 - liitosta, jossa anteeksianto on perustana ”uuden sydämen” suhteelle Jumalaan. Olemme aluksi verenpunaisia ja meillä on verivelka, jota emme pysty maksamaan. Siitä nöyrästä tilasta käsin, jossa tunnustamme anteeksiannon tarpeemme, voimme vastaanottaa kaiken, mitä Jumalalla on annettavana.

SYÖ TAI TULE SYÖDYKSI

(JES. 1:19-31)

Lue Jes. 1:19-31. Mikä sellainen teema tässä nousee esiin, jonka voimme nähdä kautta koko Raamatun?

Huomaa Jakeiden 19 ja 20 looginen rakenne: jos kansa valitsee kuuliaisuuden, he saavat syödä maan hyvyttä; jos he kieltäytyvät Jumalan tarjouksesta antaa anteeksi ja uudistaa heidät ja sen sijaan kapinoivat häntä vastaan, miekka syö heidät. Valinta on heidän. Jakeisiin sisältyy ehdollinen siunaus ja kirous.

Jes. 1. luku toistaa ja soveltaa 5. Moos. 30:19, 20 löytyviä Mooseksen sanoja ajalta, jolloin liitto Israelin kanssa tehtiin: "Taivas ja maa ovat todistajinani, kun nyt sanon: 'Minä olen pannut teidän valittavaksenne elämän ja kuoleman, siunauksen ja kirouksen.'"

Katso Mooseksen sanoja. Huomaa ettei, ole mitään välimaastoa. On vain joko elämä tai kuolema, siunaus tai kirous. Miksi meille tarjotaan vain jompaakumpaa vaihtoehtoa? Miksei asiaan voisi löytyä kompromissia?

Nämä Mooseksen sanat tiivistävät ne varoitukset, siunaukset ja kiroukset, jotka löytyvät 5. Moos. 27-30, ja tuovat liiton solmimisen päätökseensä (vrt. 3. Moos. 26). Liiton elementtejä ovat: 1) Herran tekojen muistelu; 2) luettelo edellytyksistä/ehdoista (käskyistä), joita on noudatettava, jotta liitto pysyy voimassa; 3) viittaus todistajiin sekä 4) siunaukset ja kiroukset, joilla varoitettiin siitä, mitä tapahtuisi, jos kansa rikkoisi liiton ehtoja.

Tutkijat ovat havainneet, että samat elementit esiintyvät samassa järjestyksessä myös ei-israelilaisten kansojen, esim. heettiläisten, poliittisissa sopimuksissa. Tehdessään liittoa Israelin kanssa Jumala käytti kaavaa, jonka he tunnistaisivat ja joka herättäisi heidät kunnioittamaan tämän molemmin puolin sitovan liittosuhteen luonnetta ja sen seurauksia. Liiton edut olivat järjestyttävät, mutta jos Israel rikkoisi sopimuksen, he olisivat huonommassa asemassa kuin koskaan.

Miten olet omassa kristillisessä vaelluksessasi saanut kokea edellä kuvatun kaltaiset siunauksen ja kirouksen periaatteet?

PAHAEN- TEINEN RAKKAUS- LAULU

Lue laulu viinitarhasta: Jes. 5:1-7. Mitä vertaus tarkoittaa?

Jumala selittää vertauksen merkityksen vasta lopussa, jakeessa 7. Käyttämällä vertausta hän auttaa kansaa katsomaan itseään objektiivisesti, jotta se voisi myöntää todellisen tilansa. Jumala käytti samaa lähestymistapaa tehokkaasti Daavidin kanssa (2. Sam. 12:1-13). Nimeämällä runon ”rakkaani lauluksi” (VKR), Jumala paljastaa heti motiivinsa kansaansa kohtaan. Hänen asenteensa heihin juontaa juurensa hänen luonteeseensa, joka on rakkaus (1. Joh. 4:8). Hän odottaa vastarakkautta, mutta saakin ”rypäleiden” sijaan ”villimarjoja”, joka tarkoittaa hepreaksi samaa kuin ”mädät omenat” suomeksi.

Mitä Herra tarkoittaa kysyessään: ”Mitä pitäisi vielä tehdä viinitarhalleni? Mitä jäi tekemättä?” (Jes. 5:4.)

Seuraavissa jakeissa Jumala sanoo: ”Nyt kerron teille, mitä teen viinitarhalleni. Minä revin aidan sen ympäriltä, ja se jää eläinten laitumeksi, minä hajotan sen muurin, ja se jää kaikkien tallattavaksi. Minä jätän tarhani hylkymaaksi.” (Jes. 5:5, 6.)

Kun teemme syntiä, Jumala ei välittömästi leikkaa meitä irti yhteydestään. Kärsivällisesti hän antaa meille mahdollisuuden vastaanottaa anteeksiannon (2. Piet. 3:9). Hän ei leikkaa irti ketään, joka vastaa hänelle myöntävästi. Hän vetoaa niin kauan kuin hänellä on toivoa saada vastaus. Hän ei heti hyväksy kieltävää vastausta, sillä hän tietää, että olemme tietämättömiä ja synnin eksyttämiä. Jos hän ei kuitenkaan kykene etenemään kanssamme, lopulta hän hyväksyy valintamme ja antaa meidän jäädä sellaisiksi kuin haluamme olla (Ilm. 22:11).

Jos itsepintaisesti torjumme Jumalan Hengen kutsut, saatamme lopulta ohittaa pisteen, josta ei ole paluuta (Matt. 12:31, 32). Kääntyminen pois Kristuksesta on vaarallista (Hepr. 6:4-6). Jumala voi toimia vain tiettyyn rajaan asti, sillä hän kunnioittaa vapaata tahtoaamme.

Tarkastele ristin valossa Jes. 5:2 ajatusta: ”Mitä pitäisi vielä tehdä viinitarhalleni? Mitä jäi tekemättä?”

KERTAUS

Lisääaineisto: Jes. 1:4 ajatuksiin liittyen Ellen White kirjoittaa: "Jumalan kansaksi kutsutut ihmiset olivat erkaantuneet Jumalasta. He olivat menettäneet viisautensa ja heidän ymmärryksensä oli turmeltunut. He eivät kyenneet näkemään pitkälle, sillä he olivat unohtaneet, että heidät oli puhdistettu vanhoista synneistään. He liikkuiivat levottomasti ja epävarmasti pimeydessä pyrkien hävittämään mielestään muistot siitä vapaudesta, varmuudesta ja onnesta, jota he olivat ennen erkaantumistaan kokeneet. He syöksyivät kaikenlaiseen röyhkeyteen, tyhmänrohkeaan hulluuteen ja asettuivat Jumalan kaitselmusta vastaan syventäen näin syyllisyyttä, joka jo oli heidän päällensä. He kuuntelivat Paholaisen syytöksiä Jumalan luonnetta vastaan ja kuvasivat Jumalan täysin vailla armoa ja anteeksiantoa." (4BC 1137.)

Keskustelunaiheita:

1. Miten voitte "puhdistaa itsenne"? Mitä ilmaus tarkoittaa? (Ks. Fil. 2:12, 13.)
2. Miten Jeesus mukautti, laajensi ja sovelsi laulua viinitarhasta? Matt. 21:33–45; Mark. 12:1–12; Luuk. 20:9–19. Mitä voimme oppia yllä olevasta kertomuksesta?
3. Miten Jumalan tarjoama anteeksianto ja hänen elämässämme aikaansaama muutos liittyvät toisiinsa? Kumpi tulee ensin, muutos ja sitten anteeksianto vai anteeksianto ja sitten muutos? Miksi on tärkeää tietää, kumpi tulee ensin?
4. Yllä olevassa lainauksessa Ellen White sanoo, että ihmiset asettuvat "Jumalan kaitselmusta vastaan". Mitä se tarkoittaa?